

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

Θέμα: «Συνδρομητικά τραπεζικά πακέτα και παράκαμψη του άρθρου 48 του Ν. 5167/2024 – Συμμόρφωση με το ευρωπαϊκό πλαίσιο βασικών υπηρεσιών πληρωμών»

Μετά την έναρξη ισχύος του άρθρου 48 του Ν. 5167/2024, το οποίο προβλέπει την κατάργηση ή σημαντική μείωση χρεώσεων για βασικές τραπεζικές υπηρεσίες, παρατηρείται ότι ορισμένα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν συνδρομητικά πακέτα υπηρεσιών, τα οποία περιορίζουν την πρόσβαση των πολιτών στις υπηρεσίες που ο νόμος προβλέπει ως δωρεάν ή χαμηλού κόστους.

Η χρήση τραπεζικών λογαριασμών και καρτών αποτελεί πρακτικά αναγκαία προϋπόθεση για τους πολίτες, καθώς σχεδόν όλες οι βασικές συναλλαγές (μισθοί, συντάξεις, ενοίκια, πληρωμές) διενεργούνται υποχρεωτικά μέσω τραπεζικού συστήματος. Συνεπώς, η επιβολή συνδρομών για υπηρεσίες που ο νόμος προβλέπει ως δωρεάν δημιουργεί στην πράξη υποχρεωτικές επιβαρύνσεις για τους πολίτες και υπονομεύει την αποτελεσματικότητα των θεσμικών παρεμβάσεων της Πολιτείας.

Έχει διαπιστωθεί ότι τράπεζες που εφαρμόζουν αυτόματη ένταξη (opt-out) πελατών σε συνδρομητικά προγράμματα (Eurobank, Alpha Bank, Εθνική Τράπεζα) μετατρέπουν υφιστάμενους τραπεζικούς λογαριασμούς σε «προνομιακούς» με χρέωση μηνιαίας συνδρομής χωρίς ενεργή συναίνεση των πελατών, οι οποίοι πρέπει να προβούν οι ίδιοι σε ενέργειες απενεργοποίησης (opt-out) προκειμένου να αποφύγουν τη χρέωση.

Η αυτόματη ένταξη (opt-out) σε συνδρομητικά πακέτα, χωρίς ενεργή συναίνεση (opt-in), εγείρει σοβαρό ζήτημα συμβατότητας με τις απαιτήσεις διαφάνειας και ενημέρωσης του δικαίου υπηρεσιών πληρωμών, καθώς και με το πλαίσιο προστασίας καταναλωτή και τους κανόνες περί καταχρηστικών και αθέμιτων πρακτικών. Η πρακτική αυτή μετατρέπει ένα υποτιθέμενο «προαιρετικό» προϊόν σε έμμεση οικονομική επιβάρυνση μέσω αδράνειας, περιορίζοντας στην πράξη την πρόσβαση των πολιτών στις προβλεπόμενες βασικές υπηρεσίες πληρωμών. Επιπλέον, η επιβολή συνδρομών σε

αδρανείς λογαριασμούς οδηγεί σε τεχνητά αρνητικά υπόλοιπα και πλασματικές οφειλές που συμψηφίζονται με μελλοντικές καταθέσεις, δημιουργώντας πρόσθετο κίνδυνο καταχρηστικών πρακτικών.

Η πρακτική της αυτόματης ένταξης και η έμμεση χρέωση υπηρεσιών που ο νόμος προβλέπει ως δωρεάν συνιστούν παράκαμψη του ισχύοντος ρυθμιστικού πλαισίου και αντίκεινται στις προβλέψεις του ευρωπαϊκού και εθνικού δικαίου, ιδίως ως προς:

- το άρθρο 48 του Ν. 5167/2024,
- την «Οδηγία 2014/92/ΕΕ για την πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά» για τον βασικό λογαριασμό πληρωμών,
- τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/886,
- τον Ν. 4537/2018 (PSD2),
- την ΥΑ 2/19045/0022/2017,
- και το πλαίσιο προστασίας καταναλωτή (Ν. 2251/1994).

Σε άλλα κράτη-μέλη, όπως η Γαλλία (Droit au compte) και η Ιταλία (Conto di Base), ο βασικός λογαριασμός παρέχεται δωρεάν, χωρίς συνδρομές και χωρίς πρόσθετα πακέτα υπηρεσιών, διασφαλίζοντας την καθολική πρόσβαση των πολιτών στις βασικές τραπεζικές συναλλαγές.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε:

1. Πώς προτίθεται η Κυβέρνηση να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωση των τραπεζών με το άρθρο 48 του Ν. 5167/2024 και το ευρωπαϊκό πλαίσιο για τον βασικό λογαριασμό πληρωμών, ιδίως ως προς την αποφυγή έμμεσων χρεώσεων μέσω συνδρομητικών πακέτων και πρακτικών αυτόματης ένταξης (opt-out);

2. Προτίθεται το Υπουργείο να εξετάσει τη θέσπιση τυποποιημένου δωρεάν βασικού λογαριασμού, χωρίς συνδρομές και χωρίς πρόσθετα πακέτα υπηρεσιών, κατά το πρότυπο άλλων κρατών-μελών της ΕΕ;

3. Ποια μέτρα εποπτείας θα λάβει η Τράπεζα της Ελλάδος για την αποτροπή πρακτικών αυτόματης ένταξης και για τη διασφάλιση ότι οι πολίτες δεν επιβαρύνονται με χρεώσεις σε αδρανείς λογαριασμούς;
4. Προβλέπεται η επιβολή κυρώσεων σε περιπτώσεις όπου η εμπορική πολιτική των τραπεζών παρακάμπτει το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο ή δημιουργεί αδικαιολόγητες επιβαρύνσεις στους πολίτες;
5. Προτίθεται το Υπουργείο να ζητήσει από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Ελληνική Ένωση Τραπεζών τη δημοσίευση έκθεσης συμμόρφωσης σχετικά με την εφαρμογή του Ν. 5167/2024 και την «Οδηγία 2014/92/ΕΕ για την πρόσβαση σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά»;

Η Βουλευτής

Ασπασία Ιωάννη Κουρουπάκη
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β1' ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΑΘΗΝΩΝ